

Tre danske iagttagelser af Hvidvinget Måge (*Larus glaucoides* Meyer).

Af EBBE THOMSEN.

(With a Summary in English: Three Danish Observations of the Iceland Gull
(*Larus glaucoides* Meyer)).

Der foreligger, såvidt jeg har kunnet få oplyst, kun 5 verificerede iagttagelser af Hvidvinget måge (*L. glaucoides*) i Danmark. Følgende er nedlagt i Danmark (HØRRING): 1 Kalveboderne 1895, 1 Odense fjord 1889, 1 Fårtofte 1917, 1 Sønderho 1919. Endelig er en hun juv. skudt i Kalveboderne november 1944 (D.O.F.T. **38**, 1944, p. 258).

Den er set en halv snes gange i Sverige (S.O.F.s fugleliste), sidst 1947. Nu og da i Norge, endvidere adskillige gange i England, især vistnok i vintrene 1949–50, nogle gange i Tyskland (NIETHAMMER), Helgoland (GÄTKE). Enkelte er nået så langt som til Nederlandene, Frankrig og Italien.

Dens eneste nutidige yngleområde er Grønland, og den er således den eneste fugleart, der udelukkende yngler inden for dansk område. Angående dens mere detaljerede udbredelse skal jeg henvise til FINN SALOMONSENS udtømmende beskrivelse i »Grønlands Fugle« II. del, kun nævne, at den yngler talrigst i SV. Grønland, når op til Upernavik og på østkysten findes til Blosserville kyst. Jeg havde i sommeren 1952 meget rigelig lejlighed til at iagttage Hvidvinget Måge og Gråmåge (*Larus hyperboreus*) på yngleplads i Sukkertoppen Distrikt. Hvidvinget Måge angives af FINN SALOMONSEN at være den talrigste mågeart på Grønland efter Tateratten (*Rissa tridactyla*).

Overvintringen finder for de vestgrønlandske eksemplarers vedkommende sted i det sydligste Vestgrønland, hvor der er isfrit. Måske går enkelte til Amerika. De østgrønlandske fugle trækker til Island, hvor den er almindelig i vinterhalvåret. Nogle få går videre til Færøerne og de britiske atlantøer.

Egne iagttagelser.

- 1) På den stenede strand lige syd for den store støttemole SV. for Thyborøn fiskerihavn iagttog jeg 30. august 1949 en måge, der var påfaldende ved sin lyst gråhvide rygfarve

og hvide vingspidser. Jeg tænkte straks på Gråmåge, men blev hurtigt klar over, at der var noget særligt ved denne fugl. Den var lidt mindre end den unge Sølvmåge (*L. argentatus*), som den fouragerede sammen med og da begge blev jaget op, sås det, at den havde meget lange vinger og især, at flugten var iøjnefaldende mere let og behændig ligesom frekvensen af vingeslagene var lidt hurtigere. Jeg bestemte den på dette grundlag som Hvidvinget Måge (*Larus glaucoides*), gammel fugl, hvilket bekræftedes da den i den følgende halve time sluttede sig til en flok sølvmåger. Jeg kunde på 100–150 meters afstand iagttage den, mens den lå på vandet sammen med sølvmågerne og enkelte Svartbåge (*L. marinus*) eller fløj frem og tilbage med flokken. I gråvejrbelysningen virkede den næsten hvid mellem de grå sølvmåger. Den var næsten af samme størrelse, men tydeligt slankere, og dens holdning på vandet var noget afvigende, idet den havde et næsten hættemågeagtigt præg, hvilket forstærkedes af det relativt lille hoved og næb.

- 2) 19. februar 1950 foretog O. BEHREND, H. MØLLER og jeg fra Sønderborg en ekskursion til området syd for Kobbelskov på Broagerland nord for Flensborg Fjord. Vi bemærkede en måge i lys ungfugledragt, siddende på en sten lidt fra kysten. Med kikkert kunde man let se, at vingspidserne var hvide og nåede et stykke udover halen, og fuglen bestemtes som Hvidvinget Måge juv. Da meddelelser om feltornitologiske iagttagelser af denne art oftest mødes med en vis skepsis, besluttede vi at foranledige eksemplaret nedlagt. skindet befinder sig nu på Zoologisk Museum, København.
- 3) 15. april 1951 så jeg ved Saltbækvig en Hvidvinget Måge i 3. ungfugledragt, næsten ensfarvet gråhvid med svage mørkere strøg på ryggen. Den opholdt sig på den nordligste del af Vrøj på en biotop meget lignende strandbredden ved Thyborøn, en stejl, stenet bred. Jeg havde i ca. 1 time den mest udmærkede lejlighed til at iagttage dens færden flyvende, svømmende og fouragerende på land sammen med de talrige Stormmåger (*L. canus*), Hættemåger (*L. ridibundus*) og Sølvmåger, der holdt til i småsøerne inden for strandvolden. Størrelsen, de lange vinger, der gik lidt udover halen i hvile, det ret lille hoved og næsten ensfarvet

gråsorte næb gjorde bestemmelsen let og forveksling med gråmåge utænkelig. Den var ligesom eksemplaret fra Flensborg Fjord meget lidt sky.

Det, at en enkelt iagttager på så kort tid ser 3 eksemplarer, kunne tyde på, at arten er almindeligere end formodet og overses. Da den er vanskelig, men absolut ikke umulig at bestemme med kikkert, vil jeg kort fremhæve de vigtigste karakteristika. En væsentlig støtte er tilstedeværelsen af andre mågearter til nøjagtig fastlæggelse af størrelsen, for selv om Gråmågen og Hvidvinget Måge »overlapper« hinanden i størrelse, er der dog som regel en væsentlig forskel. Hvidvinget Måge er en anelse mindre end sølvmågen. I flugten bemærkes de lange vinger, der i hvile går ud over halespidsen, samt hurtigere vingeslag. Det væsentligste er, at Hvidvinget Måge ikke har Gråmågens kraftige hoved og næb, der jo er af dimensioner som Svartbagens. Et godt kendetegn er næbfarven hos ungfuglene. Hvidvinget Måge har ensfarvet, gråsort næb, hvorimod Gråmågens næb viser tydelig kontrast mellem den sorte spids og det gråhvide inderparti. Den foretrukne biotop her i landet synes at være stenet strandbred ud mod åbent hav; biotopen ved Flensborg Fjord var for så vidt af samme karakter.

SUMMARY IN ENGLISH

Three Danish Observations of the Iceland Gull (*Larus glaucoides* Meyer).

Three observations of Iceland gull (*Larus glaucoides*) in Denmark are reported. 1. An adult Iceland Gull was seen the 30th of august 1949 at the Westcoast of Jutland, south of Thyborøn. 2. A juvenile specimen was observed on the 10th of February 1950 on Broagerland north of Flensborg Fjord. 3. A juvenile specimen was seen the 15th of April 1951 at Saltbækvig in northwestern Zealand. All the observations was made under good conditions. The skin of number 2 is now in the Zool. Mus. in Copenhagen.